

Psalm 8 Inleiding voor de Bijbelstudievereniging

Welkom

Zingen Psalm 8 vers 1 en 4

Gebed

Vooraf:

De Psalm zet na het

Opschrift in **vers 1** in met

Een beschrijving van Gods majesteit en macht **vers 2 en 3**

Daarna volgt een beschrijving van de nietigheid van de mens in vergelijking met het heelal **vers 4 en 5**

Vervolgens schildert de psalm de heerlijke positie van de mens **vers 6 – 9**

Om af te sluiten met de lofprijzing die ook aan het begin staat **vers 10**

Lezen Psalm 8

Het is de bedoeling dat we deze 8^e Psalm eerst **vers voor vers** met elkaar doornemen.

Na het doornemen van de psalm willen we er nog met elkaar over nadenken waarom deze psalm een **Messiaanse** psalm is. Daarbij kijken we dan ook hoe Psalm 8 in het **NT** aangehaald wordt.

We beginnen bij vers 1, het

Opschrift

Het opschrift noemt David als auteur. (Hij is de 'ik' in vers 4) maar in het refrein gaat het niet meer over 'ik' maar staat er 'onze'. Onze Heere. Mogelijk werd het refrein door een koor gezongen in de tempeldienst.

Een Psalm voor de opperzangmeester, de koorleider, op de Gittith. Wat Gittith betekent is niet helemaal zeker. Het komt ook voor in Psalm 81 en 84. Er zou ook een verwijzing in kunnen zitten naar de wijnpers of wijnoogst.

Deze Psalm is een loflied ter verheerlijking van de Heere als Schepper. Het is de eerste lofzang in het boek der Psalmen.

Vers 2: begint met een uitroep van verwondering:

O HEERE, onze Heere! Hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde! De HEERE noemt Zich hier met Zijn allerhoogste Naam: JHWH De IK ZAL ZIJN DIE IK ZIJN ZAL. Hij is Zelf Zijn Naam en Zijn Naam is zichtbaar op de hele aarde. En in het bijzonder ook in de majesteitelijkheid van de hemel. Van het heelal. Gij Die Uw majesteit gesteld hebt boven de hemelen. De statenvertalers konden maar moeilijk goede woorden vinden voor de

heerlijkheid van Zijn Naam: bij **heerlijk zeggen ze: Of, doorluchtig, grootmachtig, overtreffelijk-geweldig, wijd vermaard.** Engelse Bijbel KJV: How majestic is Thy Name.

Vers 3

Van de grootsheid van het heelal maakt de dichter een grote overgang naar kleine kinderen. Uit de mond van kinderen en zuigelingen heeft God sterkte gegrondvest. (in het NT vertaald met: **lof toeberaid**) Het gebrabbel van kleine kinderen is al een bewijs van Gods scheppingsmacht. De tegenstanders (vijanden) en de wraakzuchtigen (de vijanden van de dichter, maar ook de vijanden van God) zullen hierdoor verstommen. Dat is een mooie gedachte: Het zwakke van God (kleine kinderen, kinderen of volwassenen met een beperking, broze mensjes) is sterker dan welke aardse macht ook. 1 Korinthe 1 : 27: *het zwakke der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij het sterke zou beschamen;*

Het heeft God behaagd om Zichzelf heerlijkheid te bereiden uit het kleine, nietige zwakke van de mens! Waarom eigenlijk? Omdat duidelijk zou zijn dat het niet door hún kracht of wijsheid is, dan krijgt de Heere alleen de eer. En die zuigelingen en kinderen en broze mensen dan? Die mogen de blijdschap en vreugde er van hebben! *‘Hosanna de Zone Davids’*

Hoe kunnen kinderen ons soms beschaamd zetten met hun vragen, hun vrijmoedigheid, hun vertrouwen, hun kinderlijk geloof. (Vb school in Engeland: God bestaat niet – as far as I know)

Vers 4 – 5

We kijken naar de hemel, naar het geweldige heelal. Als ik Uw hemel aanzie, het werk Uwer Handen. Maar dat staat er niet: Het werk *Uwer vingeren*. Alsof het iets kleins betreft. Wat je als een pottenbakker in het klein met je vingertoppen doet.

Aan de nachtelijke hemel zijn er behalve de maan, ook de sterren te zien. Zeker in die tijd, zonder alle kunstlicht moet dat heel indrukwekkend geweest zijn. Sterren in een ontelbare hoeveelheid. Door God daar aangebracht. (Die Gij bereid hebt) en Hij kent ze alle bij name Psalm 147: Hij telt het getal der sterren; Hij noemt ze allen bij namen. Allen! In dat duizelingwekkend grote heelal!

Hoe nietig is de mens op deze aarde. De volken zijn door de Heere geacht als een druppel aan een emmer en als een stofje op de weegschaal. (Jesaja 40: 15, 26)

Hier ontstaat de verwondering: Wat is de mens, wat is de sterveling, dat God voor hem zorgt, het mensenkind dat God naar hem omziet? Wat een wonder van goedheid dat deze grote God zich met die nietige mens bemoeit! Wat is de mens dat Gij aan hem gedenkt, en de zoon des mensen dat Gij hem bezoekt!

Kanttekeningen bij vers 5:

Wat is de mens? Of, broze ellendige mens.

Dat Gij zijner gedenkt? gedenkt: Door dit **denken en bezoeken** Gods wordt voornamelijk verstaan het ganse genadewerk in den **Messias**, onzen Heere **Christus**, den vervallen mens bewezen,

En de zoon des mensen: ben adam, de zoon des mensen: Of, **Adamskind**

Dat Gij hem bezoekt: Dat God aan ons denkt en ons bezoekt, in onze vervallen staat. Wat heeft God bewogen dat Hij dat doet! Al in het Paradijs toen Adam en Eva bevende voor Hem vluchtten, heeft Hij hen opgezocht, getroost en Zijn Zoon beloofd.

Zacharias heeft er na de geboorte van zijn zoon Johannes iets van beleefd, toen hij na 9 maanden zwijgen zijn Lofzang mocht gaan zingen: *Geloofd zij de Heere, de God Israëls, want Hij heeft bezocht, en verlossing te weeg gebracht Zijn volke;*

Door de innerlijke barmhartigheden onzes Gods, met welke ons bezocht heeft de Opgang uit de hoogte.

Hoort u Psalm 8 hier weerklinken? Het was rechtvaardig geweest als de Heere ons bezocht had met de roede en met bittere tegenheden, ja met Zijn oordelen. Maar dat Hij nu bezocht heeft door Zijn innerlijke barmhartigheden!

Er ligt ook een waarschuwing in: De Heere Jezus waarschuwt in Lukas 19 de inwoners van Jeruzalem voor het oordeel als ze zich verharden, wanneer Hij zegt: daarom dat gij den tijd uwer bezoeking (dat je bezocht bent) niet bekend hebt. De genadetijd, dat Ik in uw midden was, hebt voorbij laten gaan zonder bekering en geloof. Laat de tijd dat de Heere ons bezoekt met Zijn Woord dan niet voorbijgaan

Vers 6 – 9

En hebt hem (de mens) een weinig minder gemaakt dan de engelen. In het Hebreeuws staat er Elohim. De Statenvertalers hebben dit vertaald met engelen. Calvijn en anderen vertalen het met God of goden. Een weinig minder gemaakt dan God. De mens is beeldrager van God. Dat vraagt van ons dat we respectvol met onze medemensen omgaan. In het bijzonder met degenen die de Heere vrezen, omdat we in hen, als het goed is, iets meer van het beeld van God terug zien.

God heeft de mens met luister en heerlijkheid getooid. De mens is het pronkjuweel van de schepping. In deze verzen ligt de nadruk op het gegeven dat de mens onderkoning was van God. Zijn heerlijkheid en luister heeft hij niet van zichzelf maar het zijn gaven van Zijn Schepper. Hij mag heersen over de werken van Gods handen. De Schepper heeft de hele dierenwereld onder zijn voeten gezet (vers 7) Met verwondering somt de dichter de schepselen op die aan de mens onderworpen zijn en hij begint met de landdieren; het kleinvee, (schapen en geiten) het grootvee (de runderen) en de wilde dieren (vers 8) Daarna komen de vogels, de vissen van de zee, de dieren die de paden der zeeën doorkruisen. De aandacht wordt hier gericht op de goedheid van God, ten opzichte van de mens. De mens als onderkoning van God over de schepping.

Dan komen we bij Vers 10

Het begin van de psalm in vers 2 en het eind in vers 10 zijn gelijk. In Psalm 8 vinden we dus een herhaling, van het eigenlijke eerste vers (in onze Bijbel vers 2) en het laatste vers. Die 2 verzen omarmen a.h.w. de hele psalm. We noemen deze stijlfiguur inclusio.

Wat gezegd is over de schepping en de positie van de mens noopt de dichter er toe om de lofprijzing te herhalen. O HEERE, onze Heere! Hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde! Deze herhaling benadrukt dat het in deze psalm gaat over de heerlijkheid, de majesteit van Zijn **Naam!**

O Heer mijn God
Wanneer ik in verwond'ring
De wereld zie die U hebt voortgebracht
Het sterrenlicht
Het rollen van de donder
Heel dit heelal dat vol is van uw kracht
... Dan zingt mijn ziel
Tot U o Heer mijn God
Hoe groot zijt Gij
Hoe groot zijt Gij
... Dan zingt mijn ziel
Tot U o Heer mijn God
Hoe groot zijt Gij
Hoe groot zijt Gij

Psalm 8 is een Messiaanse Psalm

Als we letten op de inhoud en het aanhalen van deze Psalm in het Nieuwe Testament, dan noemen we deze Psalm een Messiaanse psalm.

De Heere Jezus als de Messias, de beloofde Verlosser, heeft de Psalmen **gekend** en **uitgelegd**. Dat heeft Hij Zelf gezegd tegen de discipelen en de Emmausgangers, na Zijn opstanding:

En Hij zeide tot hen: Dit zijn de woorden, die Ik tot u sprak, als Ik nog met u was, namelijk dat het alles moest vervuld worden, wat van Mij geschreven is in de Wet van Mozes, en de Profeten, **en Psalmen**.

De Heere Jezus heeft de Psalmen **gezongen**, b.v. bij de Paasmaaltijd.

Hij heeft de Psalmen **doorleefd**, denk bv aan Psalm 22 over Zijn lijden.

Hij heeft de Psalmen ook **vervuld**.

B.v. **vers 3. In Matteus 21 : 15 en 16;** *Als nu de overpriesters en Schriftgeleerden zagen de wonderheden, die Hij deed, en de kinderen, roepende in den tempel, en zeggende: Hosanna den Zoon Davids! namen zij dat zeer kwalijk;*

16 *En zeiden tot Hem: Hoort Gij wel, wat dezen zeggen? En Jezus zeide tot hen: Ja; hebt gij nooit gelezen: Uit den mond der jonge kinderen en der zuigelingen hebt Gij **U lof** toebereid?*

De Heere Jezus gebruikt deze tekst uit Psalm 8 om de vijand en wraakgierige (overpriesters en Schriftgeleerden) te doen ophouden. Hij laat hier zien dat Hij (op weg naar Golgotha) die HEERE is, die hier in Psalm 8 bezongen wordt. O HEERE onze Heere, hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde. En dat heeft Hem Zijn leven gekost. . . . omdat 'Hij Zich Gode evengelijk maakte'

2. Hebreeen 2 : 6-9 wordt in het boekje aangehaald daar lezen wij:

6 Maar iemand heeft ergens betuigd, zeggende: Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, of des mensen zoon, dat Gij hem bezoekt!

7 Gij hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen; met heerlijkheid en eer hebt Gij hem gekroond, en Gij hebt hem gesteld over de werken Uwer handen;

8 Alle dingen hebt Gij onder zijn voeten onderworpen. Want daarin, dat Hij hem (de mens) alle dingen heeft onderworpen, heeft Hij niets uitgelaten, dat hem niet onderworpen zij; doch nu zien wij nog niet, dat hem alle dingen onderworpen zijn;

9 Maar wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond, Die een weinig minder dan de engelen geworden was, vanwege het lijden des doods, opdat Hij door de genade Gods voor allen den dood smaken zou.

Hier wordt Psalm 8 toegepast op Christus. De Mensenzoon is voor korte tijd beneden de engelen gesteld, vanwege Zijn lijden en sterven. Maar daarna is Hij met eer en heerlijkheid gekroond. Alle dingen zijn Hem onderworpen, al zien wij dat nu nog niet. We hebben al even gezien dat de mens in het paradijs als onderkoning over de schepping is gesteld. In de praktijk komt daar weinig van terecht omdat de vijanden oppermachtig lijken te zijn. De Heere Jezus Christus is echter gekomen om de inhoud van deze Psalm waar te maken. Wat in deze Psalm aan de mens wordt toegeschreven, vindt zijn volle waarheid in Christus (en door Hem in degenen die in Hem geloven)

Wat wij als onderkoning verzaakt hebben, heeft de Heere Jezus Christus door Zijn lijden en sterven hersteld. Daarom staat er bij de Hemelvaart in Mattheus 28 : 18 *En Jezus, bij hen komende, sprak tot hen, zeggende: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde.* Hij had immers die macht al, maar heeft ze hersteld voor Zijn kerk. Wat zij niet meer konden, heeft Hij volbracht. Daarom wordt in de christelijke traditie Psalm 8 ook wel met de Hemelvaart verbonden.

Afsluiting:

Deze aarde die door onze zonde vervloekt is, zal niet altijd blijven. 2 Petrus 3 : 10 - 12:
Maar de dag des Heeren zal komen als een dief in den nacht, in welken de hemelen met een gedruis zullen voorbijgaan, en de elementen branden zullen en vergaan, en de aarde en de werken, die daarin zijn, zullen verbranden.

Op grond van Zijn verdienste als Borg, heeft de Heere Jezus Christus nieuwe hemelen en een nieuwe aarde beloofd. *Daarom verwachten wij naar Zijn belofte nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, in dewelke gerechtigheid woont.* (2 Petrus 3 : 13)

Een indringende vraag: Mag deze verwachting door genade uw vooruitzicht zijn? Is het uw/ is het jouw verlangen om daar te zijn, op die nieuwe aarde, waar geen zonde meer is, geen bestrijders, geen rouw, geen eigen zondige ik, geen afdwalen van de Heere, maar dat de Heere dan alles zal zijn in allen. Kijkt u/ kijk jij er door genade naar uit, bewoner te mogen zijn van die nieuwe aarde, waarop gerechtigheid woont. Een nieuwe schepping een nieuwe aarde waar alle gezaligden dan zullen zijn . . . Daar zal ook gezongen worden. En wat zal er gezongen worden bij het uitzien over die nieuwe aarde?

O HEERE, onze Heere! hoe heerlijk is Uw Naam over deze ganse aarde!

Dan wordt het vervuld wat we zingen in het laatste berijmde 9^e vers van deze Psalm:

Hoe heerlijk rolt uit aller vromen mond

Die grote Naam door 't ganse wereldrond.

Zingen Psalm 8 : (4 en) 9